

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentissimis Jesu Christi Dei-Hominis

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1723

VD18 80217931

Art. II. Jesus Christus, qui non erat liber ad peccandum erat liber ad
merendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45509

vitaꝝ ipſius, quod donavit nobis, ad merendum pro nobis, majoris fit valoris ac pretii, quam omnis vita omnium ſimul hominum: conſideranti enim hoc penitiuſ, præ confuſione & pudore vix non foret moriendum. Sed ſi utrinque ambulandum foret pari paſſu, & comparanda forent mo-

menta cum momentis, ubi horæ ſunt vitaꝝ noſtræ, quas purè reddimus Jeſu Chriſto, pro omnibus diebus vitaꝝ ſuæ, quos donavit nobis? O vecors noſtra ingrati-tudo, quam es execranda! Sed revertamur ad conſiderandum, quam admirabili ratione vo-luerit mereri pro nobis.

ARGUMENTUM.

Jeſus Chriſtus, qui non erat liber ad peccandum, erat liber ad merendum.

ARTICULUS II.

AN igitur amplecti vis ſtatum merendi pro hominibus, & Jeſu Saluator peccatorum? In-comparabilis tua charitas te exſti-mulat, ut ſuppedites illis abundan-ter, unde emant regnum cælo-rum: Et hinc, cum æqualis ſis Deo Patri tuo, reddis te ipſo inferio-rem, ipſique ſubjectum, cumque beatus ſis ex juſtitia, reddiſte vo-luntariè miſerum ac infelicem, id eſt, paſſioni ſubjectum ac morta-lem velut hominum novilli-mum. Verùm hoc nondum ſuf-ficit, oportet eſſe liberum, ut me-teri quis poſſit: omne enim, quod fit coacte vel ex inevitabili neceſſitate, nec meritum habet, nec demeritum. Jam tu liber non eris: ſiquidem indifferenter exten-dere non poteris manum ad ignè vel ad aquam, id eſt, ad bonum vel ad malum, ſicut cæteri homi-num, cum impoſſibile futurum tibi ſit peccatum vel minimum:

coactus igitur eris ad faciendum bonum; ſi fueris coactus, non es liber; ſi liber non ſis, nihil habebis meriti in omnibus operibus tuis.

Sed quomodo liber non eſſem, reſpondet ad hoc Jeſus Chriſtus, edquòd, cum verè ſim homo, habiturus ſim voluntatem huma-nam & liberum arbitrium ejuſ-dem naturæ cum reliquis homi-nibus? Jam liberum arbitrium hominis non vult impelli coac-tione, nec ligari neceſſitate; aliàs deſtrueres illud, & faceres ex eo minus; quam hominem liberum; nam eſſet velut beſtia, ſi ipſum cogeres velut infelix manci-pium, ſi neceſſitate ipſum ligares. Dedit Deus ſpecioſum hoc homi-ni privilegium, quod ſemper conſervare vult ipſi, ipſumque illo à memine ſpoliari, ut faciat omnia ſua Opera, ſicut placuerit ipſi, non ſolum abſque coactione, ſed etiam abſque neceſſitate.

Ve-

Requitur li-
bertas, ut ali-
quis mereri
poſſit.

Verum quidem est, voluntatem ipsius non esse vitæ ipsius regulam; non spectat, nisi ad supremam voluntatem Dei esse propriam suam regulam, cum illa sit ipsa rectitudo & sanctitas per essentiam, quæ nunquam errare, aut in minima re deficere potest. Sed voluntas hominis indiget aliâ quâdam regulâ magis certâ magisque securâ, quàm sit ipsa; aliâs aberrat, deficit & defleat facillimè: libertas ipsius non datur illi, ut aberraret, sed ut benè se dirigat & moderetur; aliâs hæc non foret perfectio hominis, sed defectus, quo ipsis bestiis magis redderetur infelix. Libertas igitur ipsius non data est ipsi, ut dirigeret seipsam juxta propriam suam inclinationem: sic enim se dirigendo nunquam non à recto suo defleceret tramite. Quare ergò data est ipsi libertas, nisi ut moderetur semetipsam? Idèò data est illi, ut ipsamet eligeret regulam infallibilem; quæ securè deducens ipsam in recto tramite, conservaret ei semper perfectam suam libertatem, illamque custodiret feliciter à lapsu in servitutem peccati, quâ turpiter privaretur, libertate, eòquod ab hoc probrosissimâ constringatur servitute: *Qui facit peccatum, servus est peccati.* È servitute, quando in hac perseverat, dilabitur in necessitatem & in quamdam coactionis speciem, à qua residua sua

Quare libertas data sit homini.

Joan. 8.

prorsus exiit libertate; Nam qui assuetus est servire peccato, experitur se quasi necessitate compulsus & ratione quâdam coactus ad semper peccandum. Vide quàm procul à vera absit libertate.

Ex hoc pulcherrimæ duæ deducuntur consequentiæ, exactâ ^{s. Augul. Epist. 98.} dignissimâ consideratione. Prima, quòd nunquam voluntas humana magis sit libera, quàm ^{voluntas libera tantò liberior, quanto sanior; tantò autem sanior, quanto ro divine gratia misericordieq; subiectior,} quando inseparabiliter adhæret voluntati Dei, eam in omnibus sequendo, eòquod tunc nobilissimum & excellentissimum exerceat libertatis usum, quem unquam exercere possit, cum exerceat ipsum absque coactione & absque necessitate: tum quia ad hoc ex propria sua se determinat electione, sibi que per hoc securitatem acquirit se melius semper conservandi in perfecta sua libertate, immunis à periculo prolapsi in servitutem, quamdiu infallibilem hanc sequetur regulam. Altera, quæ deducitur, consequentia est, quòd non sit perfectio libertatis ferri posse in peccatum, sed potius defectus & quasi ruina libertatis hominis; cum hanc illi Deus non dederit, ut abuteretur illâ.

Hæc factâ suppositione, dicit tibi Iesus Christus, luculenter ostendo, nunquam fuisse hominem, nec unquam esse posse hominem tam liberum, sicut ego Iesus Christus. ^{Nunquam aliquis homo fuit tam liber sicut Iesus Christus.}

fuera in omnibus operibus meis, eòquòd nunquam aliquis habuerit voluntatem ſuam humanam ita in omnibus divinæ affixam voluntati. Duæ mihi ſunt voluntates in unica mea perſona divina & humana; ſuperior dirigit inferiorem, & inferior adhæret unice directioni ſuperioris, ipſamque ſequitur etiam in minimis ac leviffimis rerum circumſtantiiſ. Et ecce tibi excellentiam & triumphum libertatis meæ, cùm id non faciam nec ex coactione, nec ex neceſſitate, ſed ex libera electione, quam facere non deſino eadem cum libertate: faciam in omnibus voluntatem divini Patris mei, qui miſit me, cùm impoſſibile ſit, meliorem exercere me libertatis meæ uſum: procul abſum, ut eam me privem, cùm nunquam non tam perfectè utar ipſa, ut ſemper in perfectiſſimo, quod habere poſſit, ipſa perfeveret exercitio.

Nec alleges mihi, me plenâ non frui libertate, eòquòd ab hac recedere non poſſim, ut in minimum ferar peccatum, imò nec in defectum leviffimum, qui divinæ contrarius ſit voluntati. In hoc namque ipſo omnem poſſideo plenitudinem, omnemque excellentiam libertatis meæ: ſiquidem peccare poſſe, non eſt perfectio, quæ libertatem concederet humanam, ſed potiùs infi-

nitatis, quæ deveniſſet ipſam: ſicut non diceres, quòd aliquis itinerans non ſit liber ad bene conſiciendum iter ſuum, eòquòd progrediendo nec labi poſſet, nec aberrare à viâ ſuâ; ex oppoſito enim hoc ipſum perfectam magis conferret ipſi id efficiendi libertatem: diceretur enim ipſi: incede liberè, non cades, neque deſlectes à viâ. Sic tantò meliùs meam poſſedi libertatem ad merendum, quòd ipſam non habuerim ad peccandum.

Sed oportet me hîc altiùs attollere animum tuum, tibi que conſiderandum proponere mirum, quo abripiaris, portentum. An nòſti, in quo conſiſtat gloria, in quo conſiſtant divitiæ libertatis meæ, interrogat Jeſus Chriſtus? Non in hoc, quòd habeam libertatem humanam in tota integritate ſuâ. Liberum arbitrium hominis, quando eſt ſolum, manet ſterile, ineptum & inhabile ad operandum quidquam, quod alicujus valoris ſit coram Deo; neceſſariò igitur conjunctum eſe debet cum divinâ voluntate, & tunc in bonis operibus ac meritis efficitur fecundum. Quando dicitur, quòd oporteat eſſe liberum, ut aliquis eſſe poſſit in ſtatu merendi; hoc quidem innuit, quòd nulla debeat aſſeſſe vel coactio, vel neceſſitas, ſed innuere non vult, nullum aſſeſſe debere cum re aliquâ vinculum & con-

Oportet ut libertas humana conjunctum faciat cum voluntate Dei, ut fecunda ſit bonis operibus.

A a a a

junctio-

Sicut mandatum dedit mihi Pater, ſic facio.

Joan. 14.

Peccare poſſe non eſt perfectio libertatis.

junctionem; immò potius necessarium est, ut libertas humana sacri vinculo connubii ligata sit cum voluntate divinâ, si parere velit proles generosas ac nobiles, id est, actiones perfectas, quæ habeant quidquam meriti: alias non pariet nisi spurios & nothos, id est, actiones viles & abjectas.

Vide modò, quàm splendido ac sublimi statu cohonestem liberum hominis arbitrium; vide quàm auspiciatâ forte, quàmque honorifico ac felici ipsum locuplerem connubio, cum divinâ voluntate contracto, virtute cuius ita bonis operibus ac meritis redditur fecundum, ut id solum suppediet ipsi, unde copiosissimè omnes ditet homines, qui creati sunt, vel creari possunt ab Omnipotenti brachio Dei.

Trina tractavi connubia in solo Incarnationis mysterio. Primum inter naturam divinam & naturam humanam, quæ vinculo tam arcto ac intimo unitæ sunt, ut non nisi unicam solam constituant Personam, inseparabiliter inter se invicem per unionem hypostaticam conjunctæ, velut per nodum quemdam sacrum nunquam amplius dissolubilem. Sed hoc primum non est nisi veluti medium ad contrahendum secundum inter voluntatem divinam & voluntatem humanam, quæ similiter tam arctè & intime conjunctæ

& unitæ sunt per sacrum perfecti amoris vinculum, ut ex duabus voluntatibus non fiat nisi una, non per aliquam cõmixtionem aut confusionem essentialium, cum semper realiter à se invicem distinguantur, sed per sacram intentionum suarum perfectissimè semper in iisdem rebus convenientium harmoniam. Et tandem secundum hoc matrimonium non est adhuc nisi velut medium ad constituendum tertium inter liberum arbitrium omnium hominum & voluntatem cœlestis Patris ipsorum, quod desideratus est finis, & fructus expectatus Mysterii Incarnationis, cum verum sit, id confectum non esse, nisi ad sanctificandos homines.

Ecce ergò tibi statum libertatis humanæ in Persona mea, dicit Jesus Christus. Verum est, illam nec cogi, nec necessitate compelli, nec ita constringi, ut jus amittat libertatis suæ naturalis; nihilominus sacro alligata est vinculo, quod nunquam dirumpetur, eoque sacro quodam conjuncta sit connubio cum voluntate Dei. Sed adverte, ipsam divino hoc connubio non solum ipsam non esse violatam nec in esse suo, nec in jure suo, nec in prærogativis suis, nec in naturalibus perfectionibus suis, aut quidquam ex his amississe, non magis, quàm natura

Miræ tres prærogativæ, quas recipit liberum hominis arbitrium è suo connubio cum divinâ voluntate.

Triâ connubia in mysterio Incarnationis,

humana violata sit, vel quidquam amiserit naturalium suarum perfectionum, eòquòd conjuncta sit cum naturâ divinâ. Sed potius connubium liberi arbitrii hominis cum divinâ voluntate acquisivit ipsi admirabiles tres prærogativas, quæ in admirationem rapiunt Angelos, & summam omnium hominum constituunt felicitatem in tempore & æternitate.

Bona,

Prima est, quòd admittatur in possessionem omnium infinitorum honorum Dei, adeoque infinita ratione evadat dives; siquidem connubiorum lex est, ut sponsus & sponsa iisdem gaudeant bonis, ut quòd spectat ad unum, spectet etiam ad alterum, cum ambo nonnisi unicam exhibeant & representent quasi personam. O voluntas humana, quàm dives es, dum nupta es cum voluntate divinâ! habes enim omnia & potes omnia? verum est dicere: Homo facit in omnibus voluntatem Dei; verum est etiam dicere: Deus facit in omnibus voluntatem hominis; hæc duæ voluntates sunt, & non sunt, nisi una; duæ sunt ex conditione suâ naturali; non sunt nisi voluntas una, ex unionis sui connubii. Ecce quantum sublimetur libertas humana in Personâ Verbi Incarnati, usque ad thronum Omnipotentis voluntatis Dei, ubi regnat sicut illa, velut illius sponsa. Cogita, an

quidquam perdat ex bonis, quæ possidet naturaliter.

Secunda prærogativa, quam trahit è suo connubio, est agnatio & propinquitas tam nobilis, ut creaturis omnibus summam pariat admirationem; siquidem propinquâ conjungitur necessitudine cunctis tribus Personis adorandæ Trinitatis; habet ipsa jus vocandi primam suam Patrem, secundam suum Verbum, & tertiam suum Spiritum Sanctum: omnis hic honor congruit ipsi, eòquòd virtute connubii sui verè intret in possessionem omnium honorum divinitatis. Verum est etiam, quòd reciprocè divina voluntas contrahat cognationem cum omnibus Personis Sanctis, quæ sunt extra Deum. Vide, quid exaratum sit in Evangelio. *Jesus Christus interrogat: Quæ est Mater mea, & qui sunt fratres mei? habet quidem Patrem in Divinitate; sed non habet matrem, nec fratres, nec sorores; & nunc dum nupta est divina voluntas cum humanâ; ecce tibi novam cognationem, quam ipsemet agnoscit & manifestis exponit verbis, dicens* *Quicumque fecerit voluntatem Patris mei, qui in caelis est, ipse meus frater & soror & mater est.* O prodigium! ô mira felicitas duarum voluntatum, divinæ & humanæ, e quibus resultare con-

Cognatio.

Marth. 12.

Aaaaa 2

spici-

spicitur tam insignis propinquitatis & necessitudo! Creator & creatura, personæ divinæ & humanæ, si adhæreant divinæ voluntati, junguntur inter se cognatione, sed cognatione tam propinquâ, qualis est esse Patrem, esse Matrem, esse fratres & sorores.

fœcunditas,

Sed tertia prærogativa, pluris adhuc à te æstimanda, eòquod majorem tibi afferat utilitatem, est, quòd ex auspicio hoc connubio liberi arbitrii hominis cum voluntate divinâ in Personâ Verbi Incarnati, tam mirâ nascatur fœcunditas, ut nesciat finem, nullis stringatur limitibus: nascitur ex eo omnis gratia omnis sanctitas, omne meritum, omnes pretiosæ æternitatis divitiæ, quæ omnem constituunt pulchritudinem, omnemque Ecclesiæ tum triumphantis, tum militantis gloriam; cum verum sit, quòd nec quidquam habeant boni, id est, nec gratiæ, nec meriti, nec gloriæ, nisi quòd divinum hoc connubium produxerit ipsis ad ingentem ipsorum felicitatem. Divina voluntas sola nihil poterat mereri, & voluntas humana sola non poterat satis mereri; sed quando simul copulantur, Deo soli exploratum est, quanta ipsarum sit fœcunditas in producendo incessanter factas, quantas voluerint, actiones nobiles & perfectas, omnesque plenas meritis,

Hâc ratione oportet esse liberum ad merendum, liberum à peccato, à coactione, à necessitate, & servitute; sed non liberum à conjunctione & intimo vinculo cum voluntate Dei; siquidem non portare amabilem hanc catenam, non est esse in libertate, sed potius in libertinismo & effræni vivendi licentiâ; & quamdiu in hac quis vivit, nil operari potest, quòd sit meritorium; ast e contra, quantò magis quis illigatus est catenis hisce aureis, tantò magis est in statu merendi, cum omnia, quæ facit, majoris sint pretii.

Et nihilominus hoc nondum est, quòd diadema imponit, nec quòd supremum nobilitatis characterem imprimit meritis Redemptoris. Dicere, quòd voluntas ipsius humana, unita cum divinâ per vinculum charitatis & gratiæ sanctificantis, quam in omni habuit abundantâ, quæ congruebat animæ Dei-Hominis, meruerit plura in omnibus, quæ faciebat, quam intellectus aliquis humanus comprehendere posset, eòquòd meritorum ipsius mensura desumatur à magnitudine ipsius gratiæ: multum profectò est dicere; nihilominus hoc non est dicere, merita ipsius fuisse infinita, eòquòd gratia ipsius sanctificans, quæ illorum mensura est, cum
crea-

Quare voluntas humana mercatur infinitâ ratione in Jesu Christo.

creatura sit, infinita non sit. Sed quando consideratur gratia unionis hypostaticæ, quæ facit, ut hic homo, qui agit, qui patitur, qui meretur, sit verè Deus, invenisti principium valoris & infinitæ dignitatis meritorum ipsius. Non attendas solùm, actiones ipsius procedere ab Humanitate; sed perpende Humanitatem totam absorptam, totam transformatam, totam delibutam unctiōne divina, totamque illustratam esse splendoribus divinitatis: & non vanè judicabis, ipsam nihil egisse, quod non esset prorsus divinum & infiniti valoris. Non advertas solùm, sanctam hanc Humanitatem totam fuisse repletam, & si ita loqui licet, exundantem & diffluentem gratiâ sanctificante; sed vide, quòd, cum unita fuerit cum naturâ divinâ, ut non esset nisi eadem cum ipsâ Persona, videatur habuisse per hoc, veluti certam quamdam radicem, pertingentem usque ad ipsam divinitatem, & ad omnia attributa divina, ad extrahendum exinde vitam, virtutem, excellentiam, dignitatem quamdam infinitam, quas omnes prærogativas effundebat super omnia opera sua, à quibus accipiebant meritum verè infinitum.

Divinitas enim Humanitatis unctio est,

Nicetas lib. 3. thesauri, c. 3.

Bone Deus! qui hæc perpenderet, quousque tandem deveniret? Quando intueor minimam actionem vitæ Jesu Christi, & video ipsam esse momentam omninò auream, insignitam imagine Principis, pondero illam, & hic invenio pondus quoddam, valorem ac meritum infinitum; admiror illam amplius, plurisque æstimo, quàm si viderem producentem Deum è fundo nihili, per potentiam Verbi sui mundum alium naturalem, æqualis cum præsentis, quem cernimus, amplitudinis & magnificentiæ: siquidem in hoc non video, quòd Deus trahat aliquid ab intus ex seipso, ut mihi det illud, non haurit nisi è nihilo, & quamvis illud, quod inde trahit, sit solidum, plurimùmque habeat splendoris, semper tamen dicere possum, id non esse, nisi res nihili, utpote è sinu nihili generatas, sic ea omnia nunquam prætereundere possunt ut ingrediantur unquam in sinum Dei, eòquòd non prodierint ex eo: tota ipsorum inclinatio est versus nihilum, unde prodierunt.

Sed quando aspicio meritum infinitum unius duntaxat actionis Jesu Christi, interrogo, unde id venit: video id non venire ex nihilo; nullam enim meritum in omnibus illis in-

Aaaaa 3

venire

Unicum meritum Jesu Christi majoris valoris est universo simul mundo.

Jesu Christus nobis sua merita è proprio extrahit corde,

venire est abyssis, video, non proficisci illud à pura aliqua creatura, cum hæc nihil efficere possit infinitum; sed video, quòd trahatur è thesauris boni infiniti; video, quòd prodeat è corde Dei ipsius: is id accipit è corde suo, ut donet mihi, est propria ipsius divinitas, est ipsius Omnipotentia, est infinita ipsius bonitas, quæ valorem & infinitatem tribuit huic merito. Est igitur aliud omninò opus, alterius ponderis & alterius dignitatis, quàm totus hic mundus materialis, quantumvis amplissimus & prodigiosa omninò molis, eòquòd aliam prorsùs habeat originem & prodeat à principio, à quo infinità ratione attollatur supra ipsum. Sic legitimum habet jus intrandi in sinum Dei, & secum illos introducendi, quos invenerit aliquà portione sublimis hujus meriti locupletes.

Quantum prodigium, videre Jesum Christum incessanter accumulantiem infinita merita, meritis insuatis.

Quantum prodigium, bone Deus, si viderem manum Dei incessanter educentem novos mundos è sinu nihili, illòsque semper in singula momenta accumulantiem per spatium triginta trium annorum! Sed ecce longè aliud tibi prodigium!

quando intueor Jesum Christum incessanter infinita merita infinitis meritis accumulantiem in singula totius vitæ suæ momenta, quæ triginta tres conficiunt annos, quos exegit in terris, quin unquam cessaverit à primo usque ad ultimum; maximè, cum verum sit, unicum ex his meritis majoris esse valoris, quàm omnes materiales mundi, quos Deus creare potuisset è nihilo per cuncta sæcula. Omnes intendant nervos tum Angeli, tum homines, nunquam comprehendere poterunt infinità ratione locupletem thesaurum meritorum Jesu Christi.

Quando intueor hanc excellentiarum immensitatem, quæ omnem meum excedit captum, quæ me confundit, quæ me obruit, quæ suæ Majestatis me opprimit splendoribus; adoro Jesum Christum, qui illarum est principium, admiror illum, & humili cum reverentià interrogo ipsum: Pro quo, Domine, hæc omnia? pro quo tanti meritorum thesauri? Siquidem non sunt pro te ipso, qui illos accumulatis: Est tibi animus illos elargiendi. Sed cui?

ARGU-